

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobce: **M. E. S.**, nar.,
bytem
zastoupen Organizací pro pomoc uprchlíkům,
se sídlem Kovářská 4, 190 00 Praha 9

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**,
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 9. 2. 2018, č. j. OAM-472/ZA-ZA11-ZA17-2017,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 2. 2018, č. j. OAM-472/ZA-ZA11-ZA17-2017,
se z r u š u j e a věc **se v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

1. Žalobce včasnou žalobou ze dne 27. 2. 2018, doručenou Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“ či „zdejší soud“) téhož dne, brojil proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 2. 2018, č. j. OAM-472/ZA-ZA11-ZA17-2017 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo rozhodnuto o žádosti žalobce tak, že se žalobci mezinárodní ochrana podle

ustanovení § 12, § 13, § 14 a § 14a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje. Žalobce se domáhal zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného s tím, aby soud po jeho zrušení věc vrátil zpět žalovanému k dalšímu řízení.

II. Napadené rozhodnutí

2. Dne 12. 6. 2017 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany na území ČR. Dne

16. 6. 2017 poskytl žalobce údaje k podané žádosti a uvedl, že pochází z oblasti M., města N., národností je Kurd, dohovoří se turecky, kurdsky, anglicky a francouzsky, je ženatý a má čtyři děti. Vyznává Z., anglicky Z., což je vyznání, o kterém psal německý filosof F. Nietzsche. K politickému přesvědčení sdělil, že je Kurd, byl členem strany HDP, ale kvůli tomu o mezinárodní ochranu nežádal. Ve městě N. je již rok zákaz vycházení z důvodů teroristických akcí, nedá se tam žít. Turecko opustil dne 3. 7. 2016 schovaný v kamionu, cestoval přes Maďarsko, Bulharsko, Slovensko, ČR a Rakousko, kde nastoupil na autobus do Švédska, odkud pak odjel na Island. O azyl v té době neměl úmysl žádat. Cílem jeho cesty do Evropy byla práce. Na Island přiletěl dne 18. 7. 2016 a byl tam do dublinského transferu. Kromě Austrálie byl již všude, včetně USA. Zdravotně je v pořádku. K důvodům žádosti uvedl, že od roku 2014 začal turecký předseda vlády, E., boj proti jejich víře.

3. Pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany byl proveden dne 16. 6. 2017, a to za přítomnosti tlumočníka do tureckého jazyka. Žalobce uvedl, že se narodil v Turecku a vystudoval dvě univerzity, právo a obor sociálního směru. Založil si firmu (export/import)

a v jiné firmě byl společníkem. Se ženou nežije déle jak 10 let ve společné domácnosti, o děti se stará na dálku. Od roku 2014 se v Turecku vyhrocoval postoj k jeho náboženství, když jej začal E. veřejně napadat. Policie jim sama dávala rady, aby si změnili v oficiálních dokumentech své náboženství na islám, čímž by se vyhnuli problémům.

Při svém pobytu ve Švédsku se rozhodl, že se odstěhuje na nejvzdálenější místo Evropy – Island - a začne tam pracovat a žít, přičemž nevěděl, že Island spadá do dublinského systému. Kdyby to věděl, požádal by o mezinárodní ochranu již v ČR. Žalobce vyjasnil, že Turecko opustil legálním způsobem, a to jako druhý z řidičů nákladního vozu jejich firmy. K problémům, jimž musel v Turecku čelit, žalobce příkladmo uvedl, že mu neznámi lidé vnikli do domu, rozházeli mu nábytek a láhve s alkoholem a na místě zanechali vzkaz: „Od islámských přátel.“ Když si šel stěžovat na policii, ta mu poradila, aby přešel na islám. Zažil rovněž slovní urážky a vyhrožování, ale to jako Kurd bere jako normální. Výhrůžky zažil i ze strany policie. Upozornil na výhrůžky stran jeho víry, protože se skrze tuto skutečnost ocitl v nebezpečí života, když mu takto vyhrožovali příslušníci samozvaného islámského státu. Když mu bylo telefonicky vyhrožováno, šel si stěžovat na policii, načež byl uvězněn, vyslýchán a mučen. Obdobné věci zažili i jeho synové. Následně byl obviněn z pošpinění jména E. Naposledy byl v Turecku zadržen policií v březnu roku 2016. Ve vyznávání jeho víry mu nebylo nijak bráněno, toto vyznání má zanesenou v oficiálních dokladech. Pro vyznávání náboženství se stal terčem útoků. Žalobce byl několikrát zadržen, počínaje rokem 1989, a to z důvodu kurdské národnosti. V případě návratu do Turecka se obává uvěznění, protože tam proti němu běží trestní stíhání pro finanční

podporu organizace PKK, se kterou neměl nic společného. V roce 2014 dával sponzorský dar straně HDP a skrze to došlo k propojení jeho osoby s organizací PKK. Právník mu sdělil, že byl odsouzen na tři roky a k pokutě, proto čemuž se odvolal. Pro tuto okolnost však o azyl nežádal, jeho žádost není z politických důvodů. Dále uvedl, že ve straně HDP je řadovým členem, ale neví, zda je stále aktivním členem. Osoby spojené s islámským státem mu nechávali výhrůžné zprávy na jeho pracovišti či u něj doma a přemlouvali ho, aby se přidal k islámské víře. K mučení od policie uvedl, že se jedná o bití, kopání až po elektrické šoky, které ale on nikdy nezažil. Byla ale doba, kdy k němu domů přišla policie a na 72 hodin jej na základě udání zadržela, když během této doby byl on i jeho děti mučeni. Žalobce dále upozornil na příklad rutinní kontroly dopravní policie, kdy poté, co policista z občanského průkazu zjistil jeho víru, nechal ho odstavit auto u silnice a dal ho celé prohledat. Policie dále přišla k němu do firmy, našla tam palmový olej a obvinila jej, že je to ve skutečnosti nezdaněná nafta. Za toto jednání dostal od soudu pokutu, proti které se odvolal. Policie mu dělá takové nepodložené problémy, které jsou cílené pro jeho víru.

4. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dovodil, že tvrzeným důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany byly obtíže, které žalobce prožíval ohledně jeho náboženského vyznání.
5. Při posouzení žádosti žalobce žalovaný vycházel především z výpovědí žalobce a z informací, které shromáždil ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Turecku, tj. z EASO, Zprávy o zemi původu – Turecko z listopadu 2016; ACR, Zpráva o zemi původu – Turecko z ledna 2017; Informace Amnesty International 2017 – Turecko, zpráva o zemi z ledna 2017; Informace Human Rights Watch 2017 – Turecko, zpráva o zemi z února 2017; Informace OAMP, Turecko – Kurdové ze září 2017; Zprávy CSW – Svoboda náboženského vyznání Turecko 2016 z dubna 2016.
6. K podkladům žalovaného žalobce uvedl, že v Turecku dochází k napadání osob vyznávajících jeho víru a tyto osoby bývají i nařčeny z terorismu. K samotným zdrojům sdělil, že je nebere v potaz a myslí si, že by měly být přeloženy do jeho rodného jazyka. Po sdělení žalovaného, že je úkonu přítomna tlumočnice, která může podklady přeložit či přečíst, žalobce konstatoval, že na začátku řízení četl, že má právo mít během řízení přeložené všechny dokumenty do jeho rodného jazyka.
7. Žalovaný neshledal důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu, neboť žalobce neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod dle ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Žalovaný dovodil, že členství žalobce ve straně HDP bylo jen symbolické a žalobce si ani nebyl jist, zda je stále jejím členem, přičemž nesdělil nic bližšího k jeho politickým aktivitám. Pokud se dostal do problémů ohledně financování teroristické organizace PKK, pak je na něm, aby svou pozici obhájil před tureckou justicí.
8. K ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu žalovaný uvedl, že z informací, kterými o kurdské menšině disponuje, nevystupuje, že by příkoří, které tato etnická skupina

v Turecku zažívá, dosahovalo míry intenzity azylového pronásledování a tato situace se nezměnila ani po pokusu o údajný vojenský puč v červnu 2016. Právně není Kurdům bráněno ve společenské integraci a individuální seberealizaci, což dotvrzuje jejich pronikání do politických, podnikatelských a společenských elit Turecka. V případě lokálního konfliktu skrze jeho etnicitu je možné využít přestěhování do jiné části Turecka. Tlak na kurdskou menšinu není v Turecku vystupňován do podoby pronásledování ani vážné újmy. K hlavnímu důvodu podání žádosti – náboženské víře žalobce – žalovaný konstatoval, že žalobci na území Turecka nebylo bráněno ve vyznávání jeho víry. Žalovaný poznamenal, že takzvaný islámský stát je Tureckem považován za teroristickou organizaci, a pokud by se žalobce v jeho vlasti znovu obrátil na policejní složky s tím, že jeho byt byl poničen patrně příslušníky této organizace, či je mu od nich verbálně vyhrožováno, musí žalobce trvat na prošetření celé věci, neboť turecké bezpečnostní složky musí mít přirozený zájem na dopadení a eliminaci členů této organizace bez ohledu na to, kdo takový podnět podá. Žalovaný považoval chování žalobce za neadekvátní situaci, a pokud by do budoucna dal žalobce správním složkám jeho vlastní podnět k prošetření teroristické činnosti, musí trvat na jeho vyšetření včetně i případné aktivní snahy obrátit se na vyšší bezpečnostní složky. Žalovaný dále neviděl důvody, proč by policejní nebo justiční aparát měl proti žalobci vystupovat. Kdyby měl být žalobce v zemi původu pronásledován azylově relevantním způsobem, jistě by návštěva policejní stanice nevypadala takovým způsobem, že mu tam policista sdělí toliko to, aby přešel na islám. Z vzorce chování žalobce žalovaný neučinil závěr o azylově relevantním pronásledování jeho osoby v Turecku, naopak toto svědčí o vypočítavém přístupu žalobce k celé věci. Náboženské menšiny v Turecku čelí jistému znevýhodnění, nejedná se ale o momenty pronásledování nebo hrozeb vážné újmy ze strany státního aparátu, které by tento aplikoval nebo jej nepotíral. Z informací o Turecku nevystupuje, že by i minoritní náboženská skupina z. měla být na tom odlišně. Žalovaný tedy v případě žalobce neshledal při návratu do vlasti odůvodněný strach z pronásledování z důvodů ve smyslu ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu.

9. Žalovaný dále konstatoval, že žalobce nesplňuje ani důvody pro udělení azylu dle ustanovení § 13 zákona o azylu za účelem sloučení rodiny.
10. Následně žalovaný zkoumal, zda žalobci nelze udělit azyl z humanitárních důvodů dle ustanovení § 14 zákona o azylu. Zabýval se rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce, přihlédl k jeho věku a zdravotnímu stavu. Z výpovědi žalobce v průběhu správního řízení nevyplynul žádný zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení azylu podle ustanovení § 14 zákona o azylu. Žalobce je dospělou, plně svéprávnou a praceschopnou osobou. Udělení humanitárního azylu se žalobce nadto ani nijak výslovně nedomáhal.
11. Současně žalovaný zkoumal, zda žalobce nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany. Konstatoval, že žalobce neuvedl a ani žalovaný nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žalobci hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti, neboť tento byl v Turecku zrušen již v roce 2004. Žalovaný dále nezjistil žádnou skutečnost, ze které by vyplývalo, že by byl žalobce v Turecku vystaven mučení, nelidskému či ponižujícímu zacházení či trestu nebo hrozícímu nebezpečí vážné újmy. Pokud se žalobce dostal v zemi původu do excesivní situace, má v jeho zemi prostředky, jak se proti takovému chování řádně

bránit, když zde fungují vyšší složky policie, ke kterým se může dovolat nápravy, či se může dožadovat porušení práv před soudními orgány země. Žalovaným nebylo zachyceno, že by žalobce prodělal ve vlasti vážnou újmu pro jeho náboženské vyznání. Ze slov žalobce naopak vyplývá, že jeho skrytá motivace je primárně snaha po legalizaci pobytu v některém státě západního společenství, kde by se mohl trvale usadit, a dlouho proto kalkuloval nad místem jeho případné žádosti. Žalovanému taktéž nebyly známy případy, že by neúspěšní žadatelé o mezinárodní ochranu po svém návratu do Turecka čelili znevýhodňování či diskriminaci. Žalovaný tedy nedospěl k závěru, že by žalobci hrozilo v případě návratu do vlasti přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu ustanovení § 14a odst. 1, 2 písm. b) zákona o azylu. Pokud měl žalobce problémy ohledně bezpečnostní situace v místě jeho bydliště, může se v rámci jeho vlasti přestěhovat na jiné bezpečnostně stabilní místo. V zemi původu žalobce však neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žadateli za vážnou újmu podle ustanovení § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Vycestování žalobce do jeho vlasti není ani v rozporu s mezinárodními závazky ČR dle ustanovení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Žalovaný proto uzavřel, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle ustanovení § 14a zákona o azylu a doplňková ochrana tak nebyla žalobci udělena. Vzhledem k tomu, že žalobce nesplňuje důvody ani pro udělení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu, neboť nebylo zjištěno, že by v ČR byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobce, nebyl mu udělen ani tento typ doplňkové ochrany.

III. Obsah žaloby

12. Včasnou žalobou brojil žalobce proti napadenému rozhodnutí, neboť měl za to, že byl ve správním řízení zkrácen na svých právech. Žalobce byl přesvědčen o tom, že žalovaný v řízení o udělení azylu porušil ustanovení § 2 odst. 4, § 3, § 36 odst. 1 až 3, § 50 odst. 3 a 4, § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ustanovení § 12 písm. a), b), § 14a zákona o azylu, článek 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, článek 3 Úmluvy proti mučení a článek 33 Ženevské úmluvy.
13. Důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany bylo, že byl v zemi původu terčem pronásledování ze strany tureckých státních občanů i radikálních muslimů z důvodu vyznávání a praktikování svého náboženství, což odporuje většinově uznávané ideologii islámu. Žalobce je vyznavačem zoroastrismu, přičemž jeho problémy rovněž plynuly z příslušnosti ke kurdskému etniku. Dále uvedl, že turecká vláda otevřeně postihovala vyznavače tohoto náboženství. V rámci pohovorů žalobce popsal konkrétní incidenty, které se udály s tureckou policií (dlouhodobé pronásledování ze strany státních složek, několikahodinová kontrola ze strany dopravní policie, zajištění a mučení policií po stížnosti na telefonické výhrůžky ze strany islámského státu, vniknutí do domu neznámou osobou, svévolné souzení pro podezření z obchodu s nezdaněnou naftou, obvinění z financování teroristické organizace PKK). To vše dle žalobce vypovídá o situaci v zemi původu, kdy je bezpečnostními složkami tolerován útlak ze strany subjektů jako islámský stát,

odpírání spravedlnosti a pronásledování ze strany bezpečnostních složek a justice. Problémy žalobce byly soustavné a dlouhodobé.

14. Žalobce od počátku pohovoru u žalovaného namítal, že tlumočník nemluví dobře turecky a mnoho informací, které sdělil, nebyly přeloženy správně, nebo nebyly zaznamenány do protokolu. Rovněž mu nebylo umožněno seznámit se náležitě s podklady pro rozhodnutí, když mu bylo pouze ukázáno, jaké materiály žalovaný shromáždil, ale nebyly mu přeloženy, či sdělen být přibližný obsah. O nekvalitním překladu tlumočníka svědčí fakt, že je v rozhodnutí chybně uvedeno, že byl žalobce i v USA, což není pravda, jakož i to, že se měl při opuštění Turecka žalobce ukrývat v kamionu, když přitom žalobce od počátku tvrdil, že odjel jako řidič. Žalobce rovněž nestudoval obor sociálního směru, nýbrž mezinárodní obchod.
15. Žalobce podotkl, že sice žalovaný uznal, že členové náboženských menšin v Turecku čelí znevýhodnění, přesto však mezinárodní ochranu žalobci neudělil. Žalovaný popřel, že by byl žalobce v minulosti pronásledován. Tvzení žalovaného se vymykají zákonnému postupu, který by měl správní orgán dodržet, když vycházel pouze ze svých nepodložených domněnek. Namísto objektivního a podrobného hodnocení pronásledování z důvodu náboženství či etnického původu žalovaný účelově hledal absurdní argumenty podporující jeho závěry.
16. Žalobce připustil, že v rámci řízení nepředložil žalovanému žádné konkrétní důkazy o tom, že konkrétně on byl ve vlasti v hledáčku státních orgánů. Žalovanému však v rámci pohovorů poskytl vyčerpávající výpověď, která byla konzistentní, vnitřně bezrozporná a zapadla do celkového kontextu dostupných informací o náboženských menšinách v zemi původu. Žalobce je přesvědčen, že se žalovanému nepodařilo vyvrátit věrohodnost žalobce, a proto měl uplatnit zásadu *in dubio pro reo*. Důkazní břemeno je v řízení ve věci mezinárodní ochrany vychýleno ve prospěch žadatele o mezinárodní ochranu a nedostatek důkazů nemůže být přičítán nevěrohodnosti nebo nedůvodnosti podané žádosti.
17. Žalovaný se dle žalobce rovněž nedostatečně zabýval možností udělení mezinárodní ochrany podle ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu, neboť vyložil pojem „politická práva a svobody“ v úzkém slova smyslu, tedy jako členství v určitém politickém uskupení nebo veřejné vystupování. Za politická práva a svobody se však musí pokládat také politická práva ve smyslu hlavy druhé oddílu druhého Listiny základních práv a svobod. Žalobce přitom uváděl příklady, kdy v minulosti došlo ze strany státních orgánů k zásahu do takových práv. Samotný postih žalobce v důsledku uplatňování náboženské svobody má souvislost s politickým režimem v Turecku a je provázán i s etnickou stránkou věci, kdy je kurdská otázka považována za otázku bezpečnostní a je směřována s hrozbou státní jednotě. Existuje tak propojenost mezi náboženstvím žalobce a politickým přesahem jeho víry a etnické příslušnosti.

18. Žalobce měl dále za to, že splnil podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu. Je nepochybné, že se žalobce nachází mimo zemi původu, a žalobce byl přesvědčen, že byl v minulosti vystaven jednání, které dosahuje úrovně pronásledování. Žalobce dále v rámci pohovorů vypověděl, že byl jednou vystaven svévolnému zadržení a následnému fyzickému násilí na policejní stanici, které dosahovalo minimálně úrovně nelidského zacházení, když se jednalo o diskriminační policejní opatření, kterého byl žalobce obětí pouze pro jeho příslušnosti k náboženské a etnické menšině. Aby mohlo být jednání považováno za pronásledování, nemusí docházet k jeho opakování, stačí i jednotlivý akt, jehož povaha je natolik závažná, že jej lze považovat za pronásledování samo o sobě. Žalobce rovněž uváděl, že žil pod neustálým psychickým tlakem, neboť žil v konstantním stresu z policie a islámského státu. Pro kontextualizaci problematiky pronásledování Kurdů v Turecku je třeba zkoumat i současnou změnu situace, kdy Turecko provádí invazi do suverénní sousední Sýrie a cíleně útočí na kurdské jednotky, neboť je považuje za hrozbu své územní celistvosti. Dle žalobce byla také naplněna podmínka selhání ochrany v zemi původu, když původcem pronásledování byly státní orgány, proto nelze předpokládat, že by žalobci z jejich strany byla poskytnuta ochrana. Vnitřní přesídlení by tak z hlediska ochrany před pronásledováním nebylo efektivním řešením situace žalobce a ochrana v žádné další části Turecka nesplňuje minimální standard ochrany lidských práv. V řízení bylo dále prokázáno, že k pronásledování žalobce došlo z důvodu jeho náboženského vyznání a etnicity, což je azylově relevantní důvod. U žalobce taktéž není dán důvod jeho vyloučení z možnosti získat mezinárodní ochranu ve formě azylu.
19. Přestože byl žalobce přesvědčen, že mu měla být udělena mezinárodní ochrana ve formě azylu, domníval se, že splňuje podmínky i pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu ustanovení § 14a zákona o azylu, a to zejména z důvodu jeho možného postihu souvisejícího s podáním žádosti o mezinárodní ochranu v jiné zemi. Z výpovědi žalobce v kontextu zpráv o zemi původu plyne, že by mu v případě návratu do Turecka mohlo hrozit nebezpečí vážné újmy v podobě nelidského nebo ponižujícího zacházení nebo potrestání.
20. Možnost vycestování žalobce tak koliduje s mezinárodními závazky ČR.
21. Žalobce proto navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a mezinárodní ochranu udělil, případně aby napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

22. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 10. 5. 2018 popřel oprávněnost námitek uvedených žalobcem a nepovažoval napadené rozhodnutí za vadné či nezákonné. Žalovaný zjistil skutečný stav věci, podrobným způsobem se zabýval všemi okolnostmi, jež žalobce v průběhu správního řízení sdělil, a opatřil si potřebné podklady pro vydání rozhodnutí.
23. K námitce týkající se tlumočení do tureckého jazyka žalovaný sdělil, že žalobce všechny protokoly podepsal jako správné, žádné připomínky neměl a odmítl také zpětné přetlumočení pohovoru za účelem kontroly, proto jeho stížnosti na tlumočníka působí účelově.

24. Žalovaný připustil, že v Turecku není v oblasti dodržování lidských práv ve všech oblastech života vše na požadované úrovni, avšak každou žádost je třeba posuzovat individuálně. Z použitých informací o zemi původu je zřejmé, že obecně Kurdové nejsou v Turecku pronásledováni ve smyslu zákona o azylu. Strana HDP je druhou největší opoziční stranou zastoupenou v tureckém parlamentu, je legální, tudíž v souvislosti s členstvím v HDP lze potíže žalobce vyloučit. Žalovaný nemohl ze své pozice a bez důkazů posoudit, zda žalobce obchodoval či neobchodoval s palmovým olejem vydávaným za naftu či zda odstavení jeho vozidla dopravní policií bylo v souladu se zákonem, v praktikování víry mu však bráněno nebylo. Žalobce zemi původu opustil, aniž by využil všech možností domoci se ochrany své osoby, zejména jestliže nebyl spokojen s jednáním policie. Především v souvislosti s podanou žádostí o udělení mezinárodní ochrany je třeba uvést, že pokud by měl žalobce v zemi původu nějaké vážné azylově relevantní potíže, lze předpokládat, že by o udělení mezinárodní ochrany požádal při vstupu do prvního evropského státu, což se však nestalo. Sám sdělil, že cílem jeho cesty do Evropy bylo pracovní uplatnění, původně ani neměl v plánu žádat o udělení mezinárodní ochrany. Jeho příběh rovněž není doložen jediným hodnověrným důkazem.
25. Žalovaný proto závěrem navrhl, aby krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V. Replika žalobce

26. Nad rámec podané žaloby žalobce v replice k vyjádření žalovaného uvedl, že kurdská otázka je politikum samo o sobě a i když má mnoho politiků kurdský původ, je nezbytné, aby se s ním navenek neidentifikovali, pokud chtějí fungovat ve společnosti a zastávat vyšší funkce.
27. Žalobce přitom stran náboženského pronásledování odkázal na novinové články, které vysvětlují, jak je v zemi původu manipulováno s menšinami z politických důvodů a jak média ovládaná E. ochotně přejímají jeho rétoriku nenávisti vůči nemuslimům. To je poté v souladu s tvrzením žalobce ohledně pronásledování ze strany policie, kdy se v běžném životě potýkal s nesnázemi, způsobenými E. nenávisťnými projevy. Žalovaný přitom neměl posuzovat pouze to, zda mu bylo bráněno v praktikování víry, ale také to, zda jeho vyznání mohlo způsobit pronásledování, což také ve své žádosti tvrdil.
28. V odůvodnění napadeného rozhodnutí rovněž schází skutkové závěry v tom ohledu, zda by se právům žalobce v jeho případě vůbec mohlo dostat efektivní ochrany ze strany příslušných státních orgánů, respektive žalovaný uvádí své domněnky bez náležitých podkladů. Z rozhodnutí žalovaného není patrné, že by se žalovaný touto otázkou blíže zabýval. Skutečnost, že se žalobce nedomáhal ochrany před jednáním policie u příslušných orgánů, není v jeho případě nijak relevantní pro posouzení možnosti udělení mezinárodní ochrany. V tomto směru žalobce odkázal na závěry Nejvyššího správního soudu v rozsudcích sp. zn. 6 Azs 74/2009-51, sp. zn. 4 Azs 146/2006 a sp. zn. 1 Azs 40/2007. Stěžejní je tedy posouzení otázky, jak systém poskytování ochrany před kriminálním jednáním v dané zemi funguje v praxi, tedy zda samotný žalobce mohl spoléhat na to, že jemu konkrétně by zabezpečil účinnou ochranu jeho života nebo zdraví. Obdobnými

úvahami se však žalovaný nezabýval dostatečně. Je přitom potřeba zohlednit tvrzení žalobce, jak s ním policie zacházela pro jeho náboženství a etnickou příslušnost, z čehož je zcela pochopitelné, že neměl vůči policii žádnou důvěru a s žádostí o pomoc se na ni neobracel.

29. K tvrzenému účelovému jednání žalobce uvedl, že nechtěl být na obtíž, zbytečně zatěžovat sociální systém evropských zemí a být spojován s migrační vlnou, přičemž neměl ani dostatečné znalosti ohledně právní úpravy azylu. Jako uprchlík se chtěl dostat do bezpečí, což se mu podařilo a o nutnosti žádat bezprostředně po překročení evropských hranic neuvažoval.

VI. Posouzení věci krajským soudem

30. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, jež žalobce uplatnil v žalobě (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, a ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).
31. Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů.
32. Krajský soud předně nepřisvědčil žalobní námitce, že bylo žalovaným zasaženo do procesních práv žalobce, když nebyly žalovaným shromážděné podklady přeloženy do rodného jazyka žalobce a tlumočník nemluvil dobře turecky, tudíž nebylo mnoho informací přeloženo správně. Žalovaný svůj postup, proč nepřistoupil k překladu listin, odůvodnil (viz strana 7 napadeného rozhodnutí), přičemž tak učinil taktéž při úkonu seznámení s podklady rozhodnutí, jak vyplývá z protokolu ze dne 21. 11. 2017. Žalobce byl opakovaně poučen o tom, že je u správního úkonu přítomen překladatel do jazyka tureckého, který mu může cokoli přeložit do rodného jazyka, avšak žalobce tuto skutečnost nevzal v potaz a podklady si přeložit na místě sám nenechal. Sám se tak připravil o možnost důkladně se seznámit s jednotlivými podklady pro vydání napadeného rozhodnutí. Jak soud dále ověřil z obsahu správního spisu, žalobce v průběhu správního řízení nikterak nenamítal, že by tlumočníku do jazyka tureckého nerozuměl, ačkoliv měl nepochybně možnost na tuto skutečnost upozornit, a jednotlivé listiny založené ve správním spisu bez jakýchkoli výtek stran nekvalitního překladu vlastnoručně podepsal. Faktické chyby v překladu, které žalobce v podané žalobě zmínil, přitom neměly žádný vliv na posouzení žádosti žalobce a nemohly tak ničeho změnit na závěrech žalovaného.
33. Další žalobní body vymezené žalobcem směřovaly zejména proti tvrzenému nesprávnému posouzení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany dle ustanovení § 12 písm. a), b) zákona o azylu a o udělení doplňkové ochrany dle ustanovení § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. V mezích žalobních bodů zdejší soud napadené rozhodnutí přezkoumal. Ve vztahu k ustanovení § 13, § 14 a § 14b zákona o azylu však žádný konkrétní žalobní bod uveden není. Protože žalobce neuvedl, že by v ČR pobývali jeho blízcí příbuzní, které má na mysli ustanovení § 13 a § 14b zákona o azylu, soud nezpochybňuje správnost závěrů žalovaného v tom smyslu, že žalobce nesplňuje podmínky těchto ustanovení, jak konečně citována shora. U osoby žalobce nebyly rovněž shledány

důvody pro udělení humanitárního azylu ve smyslu ustanovení § 14 zákona o azylu. Soud tedy pouze obecně konstatuje, že se žalovaný správní orgán s ohledem na tvrzení žalobce ve vztahu k uvedeným ustanovením zákona o azylu dostatečně vypořádal s veškerými zjištěnými skutečnostmi a řádně a podrobně je posoudil.

34. Krajský soud poznamenává, že žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy, když posuzoval jednotlivé zákonné důvody pro udělení mezinárodní ochrany, resp. pro udělení doplňkové ochrany. S jeho posouzením a závěry se zčásti krajský soud ztotožnil, zčásti však nikoliv.
35. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.
36. Podle ustanovení § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
37. Podle ustanovení § 2 odst. 4 zákona o azylu se *pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se podle ustanovení § 2 odst. 6 zákona o azylu rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem (...) nebo soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát (...) nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu. Podle ustanovení § 2 odst. 7 stejného zákona pronásledováním nebo vážnou újmu není, pokud se obava cizince z pronásledování nebo vážné újmy vztahuje pouze na část území státu, jehož státní občanství má (...) a může-li cizinec bezpečně a oprávněně odcestovat do jiné části státu, do ní vstoupit a v ní se usadit, a pokud s přihlédnutím k situaci v této části státu a k jeho osobní situaci v této části státu a) nemá odůvodněný strach z pronásledování ani nejsou dány důvodné obavy, že by mu zde hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy, nebo b) má přístup k účinné ochraně před pronásledováním nebo vážnou újmu.*
38. Krajský soud po individuálním posouzení případu žalobce dospěl k závěru, že žalobce nebyl ve své vlasti politicky aktivní v takovém rozsahu, aby bylo možné dospět k závěru, že byl azylově relevantním způsobem pronásledován pro zastávání nebo uplatňování politických práv a svobod ve smyslu ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu. Z výpovědi žalobce je zřejmé, že žalobce v minulosti byl členem strany HDP, avšak dle vlastních slov si již nebyl jistý, jestli je nadále jejím skutečným členem, jelikož v ní nebyl po několik let nijak aktivní. Krajský soud zdůrazňuje, že žalobce nebyl

v zemi svého původu z ničeho obviněn, nebyl trestně stíhán, nebyl ani nikdy zadržen policií v souvislosti s členstvím ve straně HDP, přičemž tvrzení, že je trestně stíhán pro finanční podporu teroristické organizace PKK, není s to prokázat jím tvrzené politické pronásledování, neboť je v tomto směru pouze na žalobci, aby se samostatně obhájil před tureckými orgány činnými v trestním řízení. Uvedený postup tureckých orgánů činných v trestním řízení nelze označit za nezákonný či způsobilý prokázat splnění podmínek pro udělení azylu, neboť organizace PKK je obecně považována za teroristickou, tudíž je potírání její podpory nepochybně podstatné a důvodné. Soud přitom neopomněl, že žalobce ve správním řízení opakovaně uvedl, že z politických důvodů o mezinárodní ochranu nežádá. Jestliže žalobce namítal, že žalovaný stran udělení mezinárodní ochrany dle ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu nezohlednil politická práva žalobce včetně svobody projevy a náboženské svobody ve spojení s etnickou stránkou věci, je soud nucen poznamenat, že se žalovaný touto otázkou zcela pochopitelně ve smyslu ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu nezabýval, neboť tyto skutečnosti jsou relevantní pro posouzení udělení mezinárodní ochrany podle ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu, kde se jimi žalovaný zaobíral.

39. Zcela odlišně však bylo třeba pohlížet na závěry žalovaného o nenaplnění podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. b) a § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, jenž žalobce ve své žalobě také napadal.
40. Podle § 12 písm. b) zákona o azylu se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má.
41. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, hrozilo by mu skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2, a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu se považuje za vážnou újmu podle tohoto zákona mj. ad b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu.
42. Žalobce ve své žádosti uvedl, že je kurdské národnosti, ale neuvedl žádné konkrétní potíže, kterým by musel z uvedeného důvodu v zemi svého původu čelit. Stejně tak nehovořil o žádných konkrétních problémech či diskriminaci, které by přímo souvisely s jeho kurdskou národností, a kterým by musel v zemi svého původu čelit. Žalovaný se tvrzením žalobce na podkladě citovaných informací o zemi původu v napadeném rozhodnutí věnoval se závěrem o nenaplnění podmínek pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu, k čemuž se soud připojuje. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je dostatečně zřejmé, že žalovaný zvažoval doložené problémy, které v Turecku stran Kurdů existují. Žalovaný nijak v napadeném rozhodnutí nezamlčoval, že kurdská příslušnost může představovat skutečnosti, pro něž mohl žalobce zažít v zemi původu určitá příkoří, jak tvrdí. Nicméně tato tvrzená zažitá příkoří nenaplnují pojem pronásledování ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu. Pokud žalovaný hodnotil tvrzení žalobce o pronásledování a nebezpečí vážné újmy zejména z pohledu jeho příslušnosti ke kurdské menšině, postupoval podle přesvědčení

krajského soudu správně, neboť jeho politická angažovanost a postoje nejsou natolik výrazné, aby bylo možno hovořit o pronásledování žalobce z těchto důvodů. Krajský soud nezpochybnuje složitou situaci, pokud se jedná o kurdsko-turecké vztahy, nicméně z informací jednoznačně vyplynulo, že nejsou pronásledováni z azylově relevantních důvodů a zprávy o zemi původu založené ve správním spise jsou stran této otázky aktuální k době rozhodování žalovaného, a vycházejí z důvěryhodných zdrojů.

43. Žalovaný nicméně dále při posuzování naplnění podmínek uvedených v § 12 písm. b) a § 14a zákona o azylu uvedl v napadeném rozhodnutí řadu důvodů pro neudělení azylu či doplňkové ochrany žalobci, které však nebyly ve věci rozhodné, a to především stran hlavního důvodu podání žádosti o mezinárodní ochranu, a to vyznávání menšinového náboženství - zoroastrismu. Například bylo žalobci doporučeno, aby dal správním složkám jeho vlasti podnět k prošetření patrně teroristické činnosti (tj. vyhrožování žalobci a narušení domovní svobody, kdy byl žalobci zanechán vzkaz „od islámských přátel“) a vyvinul aktivní snahu k jejímu vyšetření i vyššími bezpečnostními složkami. K žalobcem tvrzenému zaměření justice a policie na osobu žalobce žalovaný uzavřel, že nevidí důvodu, proč by měly tyto orgány proti žalobci takto vystupovat. V této souvislosti žalovaný dále uvedl, že náboženské menšiny v Turecku čelí jistému znevýhodnění, neboť dominantním náboženstvím je sunnitský islám, který je společenský upřednostňován, nicméně dle žalovaného se nejedná o momenty pronásledování nebo hrozeb vážné újmy ze strany státního aparátu. Všechny výše uváděné důvody žalovaným v napadeném rozhodnutí nebyly při posouzení věci žalobce z hlediska naplnění zákonných důvodů pro udělení azylu či doplňkové ochrany rozhodnými.
44. Pokud žalovaný v napadeném rozhodnutí uváděl, že se žalobce měl anebo v budoucnosti má určitě obrátit na policii v souvislosti s útokem vůči své osobě, anebo že turecká policie má zájem na dopadení a eliminaci členů organizace, která žalobci vyhrožovala (tj. přívrženci samozvaného islámského státu), pak k tomu krajský soud uvádí, že ani těmito závěry žalovaný nereaguje na konkrétní argumentaci žalobce a fundamentální důvody jím podané žádosti o mezinárodní ochranu, neboť nevyvinul snahu zabývat se blíže situací, již musí v Turecku čelit členové náboženské menšiny – z., přičemž rovněž nevzal v potaz závěry, které vyplývají z podkladů, jež si sám žalovaný pro vydání napadeného rozhodnutí obstaral.
45. Žalovaným shromážděné a použité informace o zemi původu žalobce citované výše považoval krajský soud vzhledem ke skutečnostem sděleným samotným žalobcem v průběhu správního řízení sice za objektivní, pocházející z více nezávislých informačních zdrojů a s jistou tolerancí i za poměrně aktuální, nicméně tyto informace byly značně nevyvážené a zcela v nich absentovala byť jen nepatrná zmínka o postavení konkrétní žalobcem zmiňované náboženské menšiny – zoroastrismu – v Turecku, přičemž z obsahu správního spisu není zřejmé, že by se žalovaný snažil jakékoliv relevantní podklady pro tuto oblast obstarat. Shromážděné podklady tedy v individuálním případě žalobce nesplňovaly požadavky kladené judikaturou Nejvyššího správního soudu, tj. že „(...) informace o zemi původu použité ve věci mezinárodní ochrany musí být, v maximální míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, čj. 1 Azs 105/2008-81).

46. Krajský soud nicméně v tomto směru považovat za nezbytné poukázat na skutečnosti, jež vyplynuly z podkladů, které žalovaný shromáždil pro vydání svého rozhodnutí. Z Informace Evropského azylového podpůrného úřadu (EASO) z listopadu 2016 – Zpráva o zemi EASO o zemi původu, Turecko – je v části 3.2.1 Policie – Zneužití pravomocí mj. uvedeno, že lidskoprávní organizace referují o nařčení z mučení a porušení lidských práv, a to zejména osob v policejní vazbě. Zadržené osoby dle této zprávy často neoznamují mučení a špatné zacházení, protože se bojí odvety, nebo se domnívají, že by bylo marné si u státních orgánů stěžovat. Lidskoprávní organizace zdokumentovaly případy, kdy vězeňští dozorcí zbili vězně, a tvrdily, že u lidí zatčených za běžné trestné činy je stejná pravděpodobnost, že budou trpět mučením a špatným zacházením, jako u lidí zatčených za politické přestupky. Na základě legislativních novel přijatých v březnu 2015 byla policie vybavena pravomocemi k zadržování osob bez soudního dohledu. Tato legislativa upravuje mlhavá ustanovení udělující policii pravomoc zadržovat osoby bez příkazu státního zástupce po dobu až 24 hodin v případě individuálních trestných činů. V části 5.4.1 Etnické a náboženské (menšinové) skupiny je poté konstatováno: „*V oblasti případů lidských práv existuje právní vakuum, neboť nová Národní instituce pro lidská práva a rovnost dosud nebyla zřízena. Práva těch nejohroženějších skupin a osob patřících k menšinám by měla být dostatečně chráněna. Genderové násilí, diskriminace, nenávistné slovní projevy proti menšinám, trestné činy z nenávisti a porušování lidských práv (...) – to vše je nadále zdrojem vážného znepokojení. Zdroje uvádějí, že menšiny, mezi něž patří například Asyřané, kaferiové, Jezidé, Kurdové, Arabové, Romové, cirkasiáni a Lazové, nesmějí v plném rozsahu uplatňovat svá společenská, ekonomická, jazyková, náboženská a kulturní práva. (...) USCIRF ve své zprávě za rok 2015 zmiňuje několik problémů týkajících se svobody vyznání, mezi něž patří uvádění náboženské příslušnosti na státních průkazech totožnosti, společenská diskriminace a antisemitismus. Tato organizace také zdůrazňuje, že nedávné zhoršení bezpečnostní situace a stavu lidských práv má „znepokojující důsledky pro svobodu vyznání či víry v Turecku“. Na základě přetrvávajícího omezování svobody vyznání USCIRF znovu zařadila Turecko do úrovně č. 2 ve své zprávě z roku 2016.“ Ze Zprávy CSW z dubna 2016 – Turecko – Svoboda náboženského vyznání nebo přesvědčení a svoboda projevu vyplývá: „Navzdory existenci komplexních právních předpisů pro ochranu svobody náboženského vyznání nebo přesvědčení Turecko systematicky selhává v jejich provádění, v důsledku čehož nemohou náboženské menšiny svá práva vykonávat ani požívat. Prezident E. a jeho Strana spravedlnosti a rozvoje namísto dodržování a provádění principů sekulárního zřízení Turecka veřejně podporují přechod této země k sunnitskému islámu. (...) V důsledku této situace jsou turecké náboženské menšiny stále více zranitelnější vůči restriktivním právním předpisům vlády a sílícímu nepřátelství ze strany společnosti. Turecký stát využíval řadu prostředků s cílem podpořit v rámci širší společnosti názor, že být Turkem, znamená být sunnitským muslimem, a že tyto dvě identity jsou jedno a totéž. Z toho nepřímě vyplývá, že náboženské a nenáboženské menšiny nejsou skutečně turecké. Tato situace vzhledem k intenzitě tureckého nacionalismu přispěla k nárůstu počtu projevů nenávisti, na jejichž základě dochází k strukturálnímu a fyzickému násilí namířenému proti těm, kteří nejsou sunnitskými muslimy. Toto strukturální násilí se projevuje v řadě různých oblastí od vzdělávání, podmínek na pracovišti, sdělovacích prostředků a náboženských zvyků, po každodenní správní postupy. (...) Tato ustanovení ústavy však nejsou v praxi vždy dodržována a náboženské menšiny jsou*

nuceny čelit různým formám diskriminace, kterou stát velmi často nechává bez postihu. (...) V důsledku nedávného přijetí zákona o národní bezpečnosti došlo ke značnému rozšíření pravomocí policie a narušení systému brzd a protiváh. Turecká policie nyní může probledávat obyvatele a jejich vozidla bez povolení státního zástupce. Může také zadržet osobu až na 48 hodin bez nutnosti ji předvést k soudci. Vzhledem k nedávnému suspendování jistého náčelníka policie, jehož podržení zatkli členky Güllenova hnutí oblečené v islámském oděvu, a značné beztrestnosti v případě zločinů páchaných na členech menšin vyjádřily menšiny obavy, že by nová opatření mohla být využívána diskriminačním způsobem. (...) Intenzita projevů nenávisti v Turecku výrazně vzrostla, přičemž tyto projevy jsou často předzvěstí nepřátelského postoje společnosti vůči náboženským a etnickým menšinám. Výpady proti těmto komunitám, často se vyskytující ve sdělovacích prostředcích nebo dokonce v projevech členů politické sféry, hluboce zakořenily do obecné rétoriky. (...) Nadace Hrant Dink (Hrant Dink Foundation) monitoruje projevy nenávisti ve sdělovacích prostředcích a informuje o nich již od roku 2009. Její zpráva (...) se zmiňuje o 321 případech projevů nenávisti namířených proti etnickým a náboženským skupinám jen za období od září do prosince 2014. (...) Turecká vláda podnikla jen minimální kroky v boji proti projevům nenávisti vůči menšinám, čímž pachatelům usnadnila požívání beztrestnosti. Navíc se zdá, že jsou tyto zákony uplatňovány pouze za účelem soudního stíhání kritiků sunnitského islámu. Osoby, které toto odvětví kritizují, jsou soudně stíhány, zatímco ti, kteří urážejí jiná vyznání, tak mohou činit bez obav z právních důsledků.“

47. Z výše uvedeného vyplývá, že žalovaný vůbec neposuzoval žalobcovy důvody pro podání žádosti o mezinárodní ochranu založené na náboženském vyznání žalobce právě v souvislosti s bezpečnostními, náboženskými a národnostními problémy. To vše nehodnotil ani za podpory získaných informací o situaci v Turecku, přestože zprávy citované krajským soudem výše jasně reflektovaly problémy, jimž musí náboženské a etnické menšiny v Turecku čelit, jakož i fakt, že se jim ze strany státních orgánů nedostává žádné podpory, k čemuž nepochybně přispívá i rozšíření pravomocí turecké policie. Žalovaný tedy dle názoru soudu pochybil při své úvaze o neudělení azylu, když vycházel pouze z obecnějších informací o situaci v Turecku, z nichž vyhodnotil zejména ty části, které bez celkového kontextu vyznívají pro žalobce nepříznivě, přičemž zcela vyloučil části získaných podkladů, které podstatně nasvědčovaly pravdivosti tvrzení žalobce. Je přitom třeba veškeré žalobcem uváděné důvody posuzovat v součinnosti, neboť jimi objasňuje důvody, pro které má z náboženských důvodů obavy z návratu do země původu. K tomu je třeba si opatřit mj. další dostatek relevantních informací zaměřených na konkrétní žalobcem zmíněnou náboženskou menšinu – zoroastrismus, aby byla osvětlena oprávněnost tvrzení a obav žalobce. Soud velmi postrádal aktuální zprávy o lidských právech a především o ochraně náboženských menšin s jasným uvedením náboženské menšiny z. s přesahem do politické a vojensko-bezpečnostní situace v Turecku. Uvedené je v Turecku velmi proměnlivé a velmi se liší od situace ve vyspělých demokratických zemích. Proto je potřeba postupovat velmi obezřetně a s dobrou znalostí aktuálních poměrů v Turecku, pokud jde o úroveň ochrany lidských práv zejména občanů kurdské národnosti či patřící do některých náboženských menšin. Zpráva o zemi původu žalobce považoval soud za neúplné, neboť ani jedna z nich nepojednávala konkrétně o poměrech z. v Turecku, ačkoliv jisté nuance o

problematické situaci náboženských menšin v Turecku bylo možné získat již z podkladů, jimiž disponoval žalovaný. Ten však zcela nepochopitelně tyto skutečnosti vymlčel či je zcela bagatelizoval, aniž by své závěry jakkoliv blíže zdůvodnil či podložil informacemi získanými z podkladů pro vydání rozhodnutí.

48. Zákon o azylu je však postaven na potencialitě pronásledování, resp. odůvodněném strachu, nikoliv pouze na reálných zážitcích žadatele či uskutečněném pronásledování (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2008, č. j. 5 Azs 18/2008-83). V této souvislosti tedy bylo na žalovaném, aby své závěry o neodůvodněnosti obav žadatele přesvědčivě doložil. Správní orgán proto pochybil, když neshromáždil takové podklady pro své rozhodnutí, které by vyloučily, že situace žalobce naplnila důvody pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, tedy že měl odůvodněný strach z pronásledování v zemi původu, a to zejména z důvodů jeho příslušnosti k náboženské menšině z. s přispěním jeho kurdské národnosti. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004-57) „*není povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky, než vlastní věrohodnou výpověď. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují.*“ Dále tento soud v rozsudku ze dne 25. 7. 2005, č. j. 5 Azs 116/2005-58, uvedl: „*Český zákon o azylu nezakotvuje v režimu azylového řízení zásadu in dubio pro reo, pokud jde o tvrzení žadatele o azyl. V praxi pak zmírnění následků neexistence této zásady představuje rozdělení důkazního břemene mezi žadatele a stát tak, že stát je zodpovědný za náležité zjištění reálií o zemi původu, ale žadatel musí unést důkazní břemeno stran důvodů, které se týkají výlučně jeho osoby.*“
49. K rozsahu dokazování v případě možného pronásledování členů náboženské menšiny z. je tak třeba uvést, že bylo na žalovaném, aby obstaral dostatek podkladů pro zjištění postavení právě takových osob v zemi původu žalobce. Nepostačuje, pokud žalovaný obstaral pouze obecné zprávy o situaci v Turecku, aniž by se zabýval informacemi vztahujícími se právě k možnému pronásledování těchto osob, přičemž za zcela alarmující považuje krajský soud fakt, že žalovaný i z obstaraných podkladů použil pouze takové závěry, které vyznívaly v neprospěch žalobce, aniž by blíže hodnotil závěry podporující výpověď žalobce. Krajskému soudu například není zcela jasné, z jakého důvodu nepoložil žalovaný v rámci žádosti směřující k Odboru lidských práv a transformační politiky Ministerstva zahraničních věcí k zodpovězení otázku, jaká je situace občanů v Turecku hlásících se k náboženským menšinám se specifikací na zoroastrismus a zda u těchto náboženských menšin dochází k jejich znevýhodňování, diskriminaci a zda nejsou známy případy policejního nátlaku na tyto skupiny obyvatel. Je totiž zcela pochopitelné, že jednotlivé zprávy zahraničních organizací o zemi původu žalobce nezacházejí běžně do hloubky zacházení s jednotlivými náboženskými menšinami, nicméně uvedené informace lze nepochybně do větších podrobností zjistit právě dotazem na Ministerstvo zahraničních věcí, které by mělo mít o této otázce větší povědomí, a to i co do žalobcem zmiňovaných štvavých výroků špiček turecké politické scény proti náboženským menšinám včetně z.
50. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2018, č. j. 5 Azs 4/2018-20, přitom stíhá správní orgány povinnost zjišťovat stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu). Podle § 23c písm. c) zákona o azylu mohou být

podkladem pro rozhodnutí o žádosti o mezinárodní ochranu zejména přesné a aktuální informace z různých zdrojů o státu, jehož je žadatel o udělení mezinárodní ochrany státním občanem. Dikce § 23c zákona o azylu promítá do vnitrostátního práva požadavek čl. 10 odst. 3 písm. b) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (Úřední věstník L 180, 29. 6. 2013, s. 60-95). Z něj plyne členským státům EU povinnost zajistit, aby při posuzování žádostí

o mezinárodní ochranu byly získávány přesné a aktuální informace z různých zdrojů, týkající se obecné situace v zemích původu žadatelů, a aby tyto informace měli k dispozici pracovníci odpovědní za posuzování žádostí a rozhodování o nich.

51. V této věci bylo třeba dostát povinností vyplývajícím z rozložení důkazního břemene v režimu zákona o azylu, tedy žalobce jako žadatel musel unést důkazní břemeno stran důvodů podané žádosti o mezinárodní ochranu, které se týkají výlučně jeho osoby (což učinil) a stát (správní orgán) byl zodpovědný za náležité zjištění reálií o zemi původu, přičemž informace o zemi původu žadatele o mezinárodní ochranu měly být relevantní a aktuální (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81, č. 1825/2009 Sb. NSS), tak aby i posléze soud mohl při soudním přezkumu snadněji reflektovat čl. 46 odst. 3 tzv. procedurální směrnice (vycházet ze skutkového stavu ex nunc), přičemž zprávy o zemi původu měly být ze strany žalovaného důkladně posouzeny s ohledem na tvrzení uváděná žalobcem.
52. Krajský soud s odkazem na shora uvedené posoudil i závěr žalovaného, pokud jde o otázku možného udělení doplňkové ochrany žalobci ve smyslu § 14a zákona o azylu. I v tomto ohledu byly závěry žalovaného zcela v rozporu s výše citovanými informacemi o současné situaci v Turecku, zejména pokud šlo o informace týkající se veřejných projevů nenávisti vůči náboženským menšinám a jejich nedůslednému stíhání, jakož i zacházení se zadrženými osobami policejními orgány. Pokud žalovaný rozhodl o neudělení azylu žalobci podle ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu a o neudělení doplňkové ochrany podle ustanovení § 14a zákona o azylu, učinil tak na základě nedostatečně zjištěné situace v Turecku ohledně náboženské menšiny z., když současně nezhodnotil všechny žalobcem tvrzené důvody, pro něž žádost o mezinárodní ochranu podal, přičemž neadekvátně vyhodnotil informace dostupné ze žalovaným shromážděných podkladů pro vydání napadeného rozhodnutí. Žalobcem uváděné důvody měl posoudit ve vzájemných souvislostech a na podkladě relevantních zpráv referujících o situaci v Turecku. Této povinnosti však žalovaný nedostál. Žalovaný nikterak nevysvětlil na základě relevantních podkladů, proč žalobce nemá oprávněné obavy z návratu do země původu, neboť se žalovaný s rozhodnými tvrzeními žalobce nevypořádal a setrval pouze na obecném tvrzení, že se měl žalobce se svými problémy obrátit na bezpečnostní složky v Turecku a žádat vyšetření problémů stran jeho víry, ačkoliv v této souvislosti nikterak nereflektoval žalobcovo tvrzení o nestandardním jednání orgánů policie k jeho osobě a závěry vyplývajících z informací o zemi původu žalobce, dle kterých mj. turecká vláda podnikla jen minimální kroky v boji proti projevům nenávisti vůči menšinám a orgány policie nechávají takové projevy nenávisti bez trestu. Žalovaný tedy ve svém

rozhodnutí nijak nepodložil své závěry o možnosti žalobce obrátit se se svými problémy na bezpečnostní složky Turecka, když především nezdůvodnil, zda jsou tyto bezpečnostní složky schopny a především ochotny s ohledem na panující politickou situaci v Turecku a jeho náboženské vyznání zajistit žalobci skutečně efektivní ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu, byť pocházející ze strany soukromých osob, případně přívrženců samozvaného islámského státu.

53. Krajský soud proto uzavírá, že jelikož žalovaný nezjistil skutkový stav na základě přesných a relevantních informací o žalobcově zemi původu (§ 3 správního řádu; § 23c zákona o azylu), nemohl ani krajský soud posoudit, zda existuje reálná hrozba pronásledování, resp. vážné újmy v případě vrácení žalobce do Turecka. Proto také shledal žalobní námitky v této části za opodstatněné.
54. Krajský soud proto v souladu s ustanovením § 76 odst. 1 písm. b) ve spojení s ustanovením § 78 odst. 1, 4 s.ř.s. napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, neboť skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí je v rozporu se spisy, nemá v nich oporu a vyžaduje zásadní doplnění. V dalším řízení žalovaný zhodnotí všechny skutečnosti, které stran důvodů podání žádosti o mezinárodní ochranu vyplývají z podkladů obsažených ve správním spise, přičemž si opatří rovněž další podklady, na základě kterých bude možné vyhodnotit postavení náboženské menšiny z. v Turecku, obavy z pronásledování této náboženské menšiny, jakož i skutečnosti, zda může v současné době za aktuální politické situace žalobce počítat s efektivní ochranou ze strany bezpečnostních složek tureckého státu a nehrozí mu z jejich strany nepřijatelné zacházení z důvodu jeho náboženského vyznání.
55. Dle ustanovení § 78 odst. 5 s.ř.s. je v dalším řízení žalovaný vázán právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku.

VII. Závěr a náklady řízení

56. Z výše uvedených důvodů soud shledal napadené rozhodnutí žalovaného zčásti (ve vztahu k posouzení udělení mezinárodní ochrany podle ustanovení § 12 písm. b) a § 14a zákona o azylu) vadným proto, že skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí je v rozporu se spisy, nemá v nich oporu a vyžaduje zásadní doplnění (§ 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s.). Proto soudu nezbylo než jej zrušit a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s.ř.s.). V novém řízení bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným soudem v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).
57. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl výrokem II. dle ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalobci, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, žádné náklady řízení nevznikly a ani jejich náhradu nepožadoval.
58. Soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozsudku.

P o u ě n í: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 24. dubna 2019

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.